

Äldre

ur Folkpartiets kommunala handlingsprogram för Lund

Pensionärer omfattar en grupp med en åldersskillnad på 25 – 30 år. När det gäller biologisk ålder och psykologisk status är skillnaden ännu större. Individens, hans/hennes behov av service och omsorg, rätt att välja och rätt till självbestämmande ska ställas i centrum. När allmänna folkpensionen infördes 1913 var pensionsåldern 67 år och medellivslängden 58. Idag är den genomsnittliga pensionsåldern 58 år och medellivslängden över 80.

Hela livet ska levas

För femtio år sedan fanns det i Sverige 100 000 personer över 80 år. Snart är det 700 000, en fantastisk och glädjande utveckling på en generation. Att allt fler får chans att leva längre och att det oftast är friska år som läggs till livet. Samtidigt är det naturligtvis också en utmaning. Hur garanterar samhället att de äldsta och sköraste får en trygg och värdig sista tid.

Äldreboenden, Trygghetsboende, Seniorbostäder

I hela landet läggs äldreomsorgsplatser ner under parollen: ”Du ska ha rätt att bo kvar hemma.” Detta får aldrig bli en skyldighet. Aktuell forskning om 80 och 90-åringar visar att många upplever otrygghet, ensamhet och nedstämdhet, har problem att äta, röra sig och sova. Många åker skytteltrafik mellan hemmet och sjukhusens akutavdelningar de sista åren i livet. Att gamla bor kvar hemma är kanske kommunalekonomiskt lönsamt men inte i ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Idag är personerna på de traditionella äldreboendena i regel ganska sjuka och många har demenssjukdomar. Det finns ett behov av någon form av mellanboende. Personer ska kunna bedömas utifrån ett omvårdnadsbehov, om de har behov av trygghet och gemenskap. Idag slutar många att äta, eftersom det är så tråkigt att sitta ensam med sin portion, det finns ingenstans man orkar gå med rullatorn, det saknas gemensamhetslokal.

Det finns även ett behov av att ha vanliga lägenheter för äldre på rullatoravstånd till ett äldreboende så att man kan utnyttja

sjuksköterska, matsal, dagcentral o s v vid behov.

Folkpartiet vill:

- garantera äldres rätt till plats på äldreboende.
- införa s k trygghetsboende.
- planera för vanliga lägenheter på rullatorsavstånd till äldreboende

Folkpartiet vill ha en omsorgsgaranti, som reglerar bl a rätten till att:

- vistas ute regelbundet.
- ha en fast och kontinuerlig vårdkontakt.
- få god och näringsriktig mat.
- duscha regelbundet.
- själv välja boendeform.

Gammal nog att bestämma själv

Det är viktigt att den enskilde själv får påverka och välja. När det blir dags för hemvård, ska det finnas alternativ som till exempel *kundvalet*. Kommunen sätter ett pris som är lika med kommunens självkostnad. Den som har ett biståndsbeslut på hemvård kan sedan använda sig av kommunen eller något av kommunen auktoriserat företag. Härigenom öppnas en befintlig verksamhet för nya aktörer. Förhoppningsvis skulle det locka småföretagare och kooperativ och vara ett sätt att få mer personal till vården. För personalen är det positivt att ha fler arbetsgivare att välja mellan, både vad gäller löneutveckling och arbetsförhållanden. Småföretagarna skulle också kunna erbjuda tilläggstjänster som fönsterputsning, ta ut mattor, trädgårdsarbete mm. Dessa tjänster är då inte subventionerade. Eftersom ersättningen är lika med kommunens självkostnad, konkurrerar man bara genom kvalitet. Det vinner alla parter på.

Valfri hemtjänst utan biståndsbeslut

Folkpartiet vill att alla över 80 år får rätt till ett visst antal hemvårdstimmar utan biståndsbeslut. Man får själv bestämma innehållet. Om kommunen är generös med små insatser, förebyggs stora hjälpbehov senare.

Fixar-Malte

Folkpartiet har tagit initiativ till denna verksamhet, som innebär att Lundaborna får hjälp med småjobb som kräver att man klättrar upp på en stol eller stege. Uppsättning av gardiner, lampor, tavlor till exempel. Syftet är att förhindra fallolyckor. Varje år dör i Sverige 1200 äldre i fallolyckor och 40000 bryter sig. Verksamheten har blivit en succé. Nu vill Folkpartiet utvidga arbetsuppgifterna, exempelvis bära grejor till vind eller källare, hacka is på yttertrappan, kartlägga risker i hemmiljön och hjälpa till med halkskydd, uppsättning av eventuella handtag i badrum och vid trappor mm

Skatteavdrag för hushållsnära tjänster

Folkpartiet vill att Lund blir försökskommun för ett projekt med skatteavdrag för hushållsnära tjänster till exempel städning, tvätt och strykning, inköp, trädgårdsarbete. Detta skulle skapa fler nya jobb, motverka den svarta marknaden och skjuta upp behovet av biståndsbedömd omsorg.

Bytesbank för tjänster

När de stora 40-talistkullarna nu inträder i pensionsåldern kommer inte samhällets resurser, varken pengar eller personal, att räcka till. Kommunen måste koncentrera sig på att ge vård. Service som ledsagning, promenader, läsa tidningen kommer att få lösas på andra sätt. Ett exempel är byte av tjänster. Kommunen ställer upp med lokal för en frivilligcentral, dit man kan anmäla behov av tjänster och intresse av att själv utföra sådana. Självklart ska byte av tjänster också kunna ske över generationsgränserna.

”Det gör gott att göra gott.”

Socialdemokraterna vill få det till att all välfärd är offentlig men så är det inte, varken i vardag eller krislägen. Vi vill stärka samarbetet med frivilligorganisationerna. För att kunna möta framtidens behov av äldreomsorg behövs ett nytt sätt att se på ideella insatser. Forskningen har visat att när vi är generösa, samarbetar och gör något för en medmänniska, så stimuleras centra för lust i hjärnan och vi mår bra. Detta är en överlevnadsfördel, som är inbyggd i generna. Människor vill känna sig behövda.

Kultur i världen

Oavsett sjukdom, ålderdom eller funktionshinder ska de äldre erbjudas möjligheter till kulturella aktiviteter som ger

vardagen ett meningsfullt innehåll. Gravt dementa har exempelvis minnet av rörelser kvar och kan njuta av dans och musik.

Folkpartiet vill:

- ha fler utövare av hemtjänst.
- att personer över 80 år ges hemtjänst utan biståndsbeslut.
- att Fixar-Maltes arbetsuppgifter ska utvidgas.
- införa skatteavdrag för hushållsnära tjänster.
- bygga upp en bytesbank för tjänster.
- låta fler som vill få hjälpa till på ideell basis.
- ge möjlighet till mer kultur i världen.

De anhöriga

De är vardagslivets tysta hjältar och värda allt stöd och uppskattning. De står för 65-70 % av all äldreomsorg. De orkar inte hela tiden utan måste garanteras avlastning i form av:

Folkpartiet vill avlasta de anhöriga i form av:

- korttidsplatser.
- dagverksamhet med rehabilitering.
- gratis avlösning i hemmet av undersköterska för den som vårdar en anhörig.
- stödgrupper.
- anhörigcentrum.

Trygghet

Folkpartiet vill att äldre får:

- erbjudande om att gå igenom bostaden och avhjälpa ev. olycksrisker, halkskydd, sätta upp räcken.
- information om hjälpmedel för att kompensera sämre syn och hörsel.
- utnyttja senaste elektroniska teknik för att säkerställa att obehöriga inte kan lura sig in hos personer med hemtjänst.

www.folkpartiet.se/lund
046-12 91 85

Lund kan bättre!